

M&A Index Poland

III kwartał 2018

Raport przygotowany przez firmy [Navigator Capital](#) oraz [FORDATA](#)

Komentarze ekspertów do 29 wydania
raportu dostępne na stronie:
fordata.pl/blog

navigatorcapital.pl
fordata.pl

M&A Index Poland, 3Q 2018

by Navigator Capital & FORDATA | Październik 2018

Łączna liczba transakcji*

51 (3Q 2018)

Wartość największej transakcji**

1,3 mld PLN

(Przejęcie Solaris Bus & Coach przez Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, wartość w ujęciu Enterprise Value)

* na podstawie ogólnodostępnych danych

** wśród transakcji z ujawnioną ceną

O raporcie:

Raport M&A Index Poland to pozycja, która na stałe wpisała się w kalendarz branżowych podsumowań w Polsce. Raporty przygotowane są co kwartał przez firmę doradczą **Navigator Capital** oraz firmę **FORDATA**, lidera w zakresie rozwiązań IT wspierających fuzje i przejęcia.

Opracowania te mają na celu pokazanie dynamiki polskiego rynku fuzji i przejęć, z naciskiem na opis najciekawszych naszym zdaniem transakcji. Obserwujemy także częstotliwość wykorzystania narzędzia Virtual Data Room w transakcjach M&A w Polsce.

Wprowadzenie

W III kw. 2018 r. na polskim rynku fuzji i przejęć odnotowano wzrost liczby transakcji w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku (51 vs. 42 w III kw. 2017 r.). Największą transakcją w III kw. 2018 (1,3 mld PLN w ujęciu Enterprise Value) było przejęcie Solaris Bus & Coach przez hiszpańskie przedsiębiorstwo Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (CAF). Ponad połowę wszystkich sprzedających stanowili inwestorzy prywatni. W ubiegłym kwartale dużą aktywność wykazywały fundusze private equity. Zarówno po stronie podmiotów przejmowanych, jak i kupujących, duży udział miały transakcje z sektora Media/IT/Telecom.

Wybrane transakcje

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Solaris Bus & Coach	CAF	Inwestor prywatny	ok. 1,3 mld (EV)

(5 lipca) Hiszpańska grupa CAF przejęła 100% udziałów Grupy Solaris, polskiego producenta autobusów, trolejbusów oraz tramwajów, europejskiego lidera w zakresie produkcji pojazdów komunikacji miejskiej. Na mocy umowy pomiędzy PFR i CAF, 35% udziałów Grupy Solaris zostanie nabyte przez PFR w przeciągu kilku miesięcy od zakończenia transakcji pomiędzy obecnymi właścicielami a CAF. Solaris działa na rynku od 22 lat, zatrudniając obecnie 2 500 osób w dwóch zakładach w Bolechowie i Środzie Wielkopolskiej. W 2017 roku przychody grupy wyniosły około 2 mld PLN i były uzyskiwane głównie w Polsce, Niemczech, Włoszech, Krajach Skandynawskich oraz Bałtyckich. Grupa CAF jest notowana na giełdzie w Madrycie i oferuje głównie pojazdy szynowe: pociągi, tramwaje, wagony metra oraz lokomotywy. Przejęcie Grupy Solaris pozwoli na dywersyfikację produktową, szczególnie w zakresie autobusów elektrycznych. Przychody grupy CAF w roku 2017 wyniosły ok. 1,5 mld EUR (6,4 mld PLN).

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Fibar Group	Nice	Kulczyk Investments, Inwestorzy prywatni	250 mln

(12 lipca) Grupa Nice przejęła polską Fibar Group będącą właścicielem marki FIBARO. FIBARO działa na rynku rozwiązań typu smart home oraz internetu rzeczy, oferując innowacyjne rozwiązania w 100 krajach na świecie. Działalność mającej siedzibę we Włoszech Nice skupia się na dostarczaniu rozwiązań z zakresu automatyki domowej oraz bezpieczeństwa dla domu. Transakcja pozwoli na wzbogacenie oferty obydwóch podmiotów poprzez kombinację dotychczasowych rozwiązań i nowe możliwości w zakresie prac badawczych i rozwojowych. Przychody Fibar Group w 2017 roku wyniosły ok. 112 mln PLN, a zysk netto ok. 15 mln PLN. Przychody Grupy Nice w tym okresie wyniosły około 360 mln EUR (ok. 1,5 mld PLN). Proces due diligence został zorganizowany przy wykorzystaniu systemu FORDATA VDR.

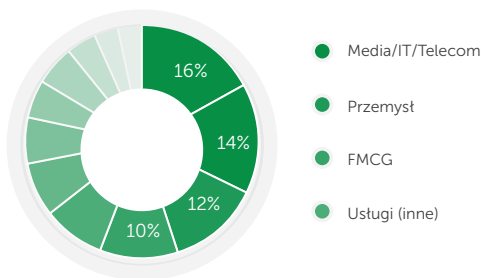
M&A Index Poland, 3Q 2018

by Navigator Capital & FORDATA | Październik 2018

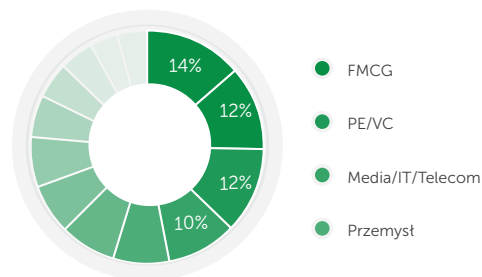
Ujęcie sektorowe

Transakcje z udziałem polskich podmiotów pogrupowane według aktywności przedsiębiorstw z danych sektorów (wg liczby transakcji)

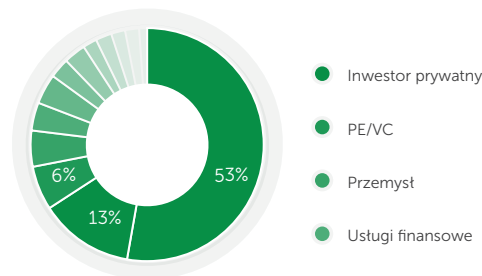
PODMIOT PRZEJMOWANY (%)

STRONA KUPUJĄCA (%)

STRONA SPRZEDAJĄCA (%)

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
ITP	Abris Capital Partners	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(13 lipca) Fundusz należący do Abris Capital Partners przejął pakiet udziałów ITP, polskiej spółki oferującej produkty i usługi z zakresu medycyny konwencjonalnej, medycyny estetycznej, kosmetologii oraz fitness. ITP działa od 2006 roku, odnotowując silną dynamikę wzrostu skali biznesu. Spółka jest właścicielem marki Neauvia, dostawcy wypełniaczy tkankowych z kwasem hialuronowym. ITP działa w 45 krajach, zajmując silną pozycję w regionie Europy Środkowej i Wschodniej oraz na Bliskim Wschodzie. Kolejnym krokiem strategicznym spółki ma być, po spełnieniu odpowiednich procedur, wejście na dwa największe na świecie rynki medycyny estetycznej – chiński i amerykański. W 2015 roku ITP przejęła szwajcarskiego producenta i dystrybutora wypełniaczy hialuronowych MatexLab, co pozwoliło jej na budowanie pozycji na rynkach zachodnich oraz zapewnienie efektów synergii wewnątrz grupy kapitałowej.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
BitCraft	Netguru	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(23 lipca) Netguru, przedsiębiorstwo informatyczne, które tworzy oprogramowanie do aplikacji mobilnych i internetowych oraz świadczy usługi doradcze w zakresie IT dla przedsiębiorstw, przejęło spółkę Bitcraft. Netguru czerpie większość przychodów z działalności na rynkach zagranicznych. Podobnie jest w przypadku spółki przejmowanej, która ma na swoim koncie projekty dla amerykańskich i europejskich klientów. Bitcraft specjalizuje się w tworzeniu oprogramowania szytego na miarę i projektowaniu interfejsu użytkownika. Wszyscy pracownicy Bitcrafta dołączą do załogi Netguru. Celem Netguru jest konsolidacja rynku agencji tworzących oprogramowanie. Jego realizacja została zapoczątkowana pod koniec zeszłego roku, kiedy to poznański podmiot przejął VORM, inną agencję doradztwa IT. Netguru wypracowało 40 mln PLN przychodów w 2017 roku.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Aligator Polska	Polska Sieć Handlowa Nasz Sklep	PGD Polska	Nie ujawniono

(27 lipca) Aligator, sieć sklepów convenience, została zakupiona przez spółkę PSH Nasz Sklep, należącą do Grupy Specjał. Sklepy przejmowanej spółki zlokalizowane są w południowo-zachodniej Polsce, głównie w województwie dolnośląskim. Głównym modelem działania PSN Nasz Sklep jest franczyza, w tym systemie zrzesza ona ponad 3 500 placówek handlowych w całym kraju. Ponadto, sieć posiada też 45 sklepów własnych. Grupa Specjał, prognozuje, że wszystkie markety tej sieci, po uwzględnieniu przejęcia, wygenerują łączne przychody w wysokości 10 mld PLN.

M&A Index Poland, 3Q 2018

by Navigator Capital & FORDATA | Październik 2018

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Sushi Shop Group	AmRest Holdings	Naxicap Partners Gregory Marciano	1,0 mld (EV)

(27 lipca) AmRest SE, notowany na GPW operator barów i restauracji, objął 100% udziałów w Sushi Shop, francuskiej sieci restauracji z kuchnią japońską. Sushi Shop Group była do tej pory spółką portfelową funduszu private equity Naxicap Partners. Transakcja pozwoli AmRestowi na wzmocnienie pozycji w segmencie lokali oferujących sushi. Francuskie przedsiębiorstwo specjalizuje się w dowozie posiłków oraz sprzedaży jedzenia na wynos. Te dwa kanały odpowiadają za 87% sprzedaży. Przejęcie zwiększy też liczbę lokali zarządzanych przez AmRest o 165. Restauracje sieci Sushi Shop znajdują się głównie w Zachodniej Europie, przede wszystkim we Francji. Szacowana wartość transakcji wynosi 1 mld PLN, z czego 60 mln PLN zostanie zapłacone akcjami. Dodatkowe 43 mln PLN może zostać wypłacone sprzedającym w oparciu o klauzulę earn-out, w przypadku osiągnięcia pozytywnych wyników finansowych przez Sushi Shop w 2018 r. W 2017 r. grupa wypracowała sprzedaż w wysokości 560 mln PLN.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
GermanFLAVOURS	Flavourtec	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(24 sierpnia) Flavourtec, przedsiębiorstwo produkujące płyny do e-papierosów, przejęło GermanFLAVOURS, niemieckiego konkurenta, który oprócz produkcji, zajmuje się również dystrybucją płynów do e-papierosów. Przejmowany podmiot prowadzi działalność w Europie oraz USA. Transakcja odbyła się przy wsparciu funduszu private equity TarHeel Capital, który w październiku ubiegłego roku został inwestorem finansowym w Flavourtec. Będzie to już trzeci zakład produkcyjny w posiadaniu Flavourtec, poprzednie dwa są zlokalizowane w Gdańsku. Przejęcie GermanFLAVOURS jest kontynuacją ekspansji zagranicznej podjętej przez gdański podmiot, którą zapoczątkowało przejęcie jednego z kluczowych dystrybutorów e-papierosów w Beneluxie na początku 2018 roku.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Igloocar	Petit Forestier	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(3 września) Francuskie przedsiębiorstwo Petit Forestier, świadczące usługi wynajmu samochodów chłodniczych, przejęło 100% udziałów w Igloocar, producencie zabudów chłodniczych. Igloocar, który zatrudnia 230 pracowników, w 2017 zanotował obroty w wysokości 66 mln PLN. Transakcja wpisuje się w dotychczasową strategię Petit Forestier, którego spółka-córka Lecapitaine również produkuje naczepy chłodnicze. Spółka liczy na osiągnięcie efektu synergii w wyniku połączenia know-how i doświadczenia francuskiego oddziału z marką i pozycją rynkową Igloocar w Europie Środkowo-Wschodniej. Ponadto, transakcja zwiększy zdolność produkcyjną Petit Forestier do 7,3 tys. pojazdów rocznie.

M&A Index Poland, 3Q 2018

by Navigator Capital & FORDATA | Październik 2018

Navigator Capital

- Navigator Capital wraz z Domem Maklerskim Navigator jest czołowym niezależnym doradcą finansowym dla przedsiębiorstw specjalizującym się w transakcjach M&A oraz publicznych i prywatnych emisjach akcji i obligacji.
- Przez 11 lat swojego istnienia zrealizowaliśmy ponad 70 transakcji różnego typu, a kilkunastoletnie doświadczenie rynkowe Partnerów Navigator obejmuje transakcje o łącznej wartości ponad 6 mld PLN.
- Współpraca z międzynarodową siecią firm doradczych zrzeszonych pod szyldem Pandion Partners pozwala skutecznie obsługiwać transakcje międzynarodowe.

FORDATA

- FORDATA jest pionierem na polskim rynku kapitałowym, który w oparciu o technologię Virtual Data Room usprawnia zarządzanie dokumentami i komunikacją podczas złożonych procesów transakcyjnych.
- Wspieramy największe transakcje M&A, IPO, inwestycje Private Equity, restrukturyzacje, prywatyzacje oraz projekty związane z pozyskiwaniem finansowania w Polsce oraz w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej.
- Systemy FORDATA podniosły bezpieczeństwo i efektywność kilkuset transakcji różnego typu, o łącznej wartości ponad 35 mld PLN.
- Z usług FORDATA korzystają liderzy branż w Polsce i za granicą: fundusz Private Equity Enterprise Investors, Enea SA, Home.pl, Grupa LOTOS, PZU SA, Grant Thornton, NFI Empik, ZELMER, Bank DNB, BOŚ Bank, Polimex Mostostal, Budimex, DM PKO Banku Polskiego, Deloitte Advisory, EY, KPMG Advisory, JSW, HAITONG oraz wiele innych.

Firmy Partnerskie

Autoryzowany Doradca

Kontakt

Jan Kospin Dyrektor

e: jan.kospin@navigatorcapital.pl t: +48 22 202 68 80

Navigator Capital S.A.

ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa

t: +48 22 630 83 33 f: +48 22 630 83 30

e: biuro@navigatorcapital.pl navigatorcapital.pl

Alicja Kukla-Kowalska Key Account Manager

e: alicja.kukla@fordata.pl t: +48 533 354 054

FORDATA sp. z o.o.

ul. Taczaka 24, 61-819 Poznań

t: +48 61 660 15 10 e: biuro@fordata.pl fordata.pl

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Valmos OU	Sklejka-Pisz Paged	Kaamos Group Hakera OU	Nie ujawniono

(4 września) Estoński producent okładzin drewnianych Valmos, będący spółką portfelową funduszu należącego do Kaamos Group, został przejęty przez Sklejka-Pisz Paged. Podmiot przejmujący należy do sześciu największych producentów sklejki w Europie. Dysponuje 4 fabrykami, których roczna produkcja wynosi 250 tys. m² sklejki. Przejęta spółka jest liderem swojej branży na rynku estońskim. W 2017 roku poszerzyła swoją działalność o wyroby, które są używane w procesie produkcyjnym Sklejki-Pisz Paged.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Grupa Konspol	Cargill	Investor prywatny	Nie ujawniono

(13 września) Amerykański koncern Cargill dokonał przejęcia Grupy Konspol. Polska spółka zajmująca się hodowlą i przetwórstwem drobiu posiada zakłady przetwórstwa drobiu w Nowym Sączu i Stupcy, zakład produkcji pasz, ubojnię oraz pięć kompleksów hodowlanych. Przychody grupy Konspol w ostatnich latach utrzymywały się na poziomie ok. 300 mln PLN. Koncern Cargill jest dostawcą produktów spożywczych, rolnych i usług finansowych. Działa w 70 krajach świata. Przejęcie Konspolu było jego czwartą transakcją w Polsce. Dotychczasowe pola działalności Cargill w Polsce to żywienie zwierząt, produkcja syropów skrobiowych, glutenu oraz alkoholu etylowego, handel zbożami, śrutami i roślinami oleistymi oraz import surowców i dodatków spożywczych. Transakcja pozwoli na rozszerzenie działalności o produkcję przetworów mięsnych.

PRZEJMOWANY	KUPUJĄCY	SPRZEDAJĄCY	WARTOŚĆ [PLN]
Lawrence David	Wielton	Investor prywatny	ok. 126 mln

(17 września) Polski producent naczep Wielton zakupił 75% udziałów w brytyjskiej spółce Lawrence David, będącej jednym z głównych producentów naczep w Wielkiej Brytanii. Pozostałe 25% udziałów zostanie przejęte po zakończeniu roku obrotowego 2021/2022. W roku obrotowym 2017/2018 Firma uzyskała ok. 358 mln PLN (74 mln GBP) przychodów oraz ok. 17 mln PLN (3,5 mln GBP) EBITDA. Transakcja jest już czwartym przejęciem Grupy Wielton poza granicami kraju. Pozwoli ona na uzupełnienie oferty Grupy Wielton o naczepy specjalistyczne oraz wzmocnienie pozycji na rynkach Europy Zachodniej.

Komentarze ekspertów

**Alicja
Kukła-Kowalska**

Key Account Manager
FORDATA

Patrząc na wyniki osiągnięte w poszczególnych kwartałach 2018, w 3 kwartale odnotowaliśmy najwyższą jak dotąd ilość transakcji – **51 (1kw.-50, 2kw.-48)**. Dużym zainteresowaniem inwestorów cieszył się sektor technologii, mediów i telekomunikacji oraz sektor przemysłowy. Największą transakcją minionego kwartału było przejęcie Solaris Bus & Coach przez hiszpańską firmę CAF za ok. **1,3 mld PLN** (w ujęciu Enterprise Value). O ile samo przejęcie nie było dla nas zaskoczeniem, o tyle zaskakującym zwrotem akcji, okazał się fakt, że Polski Fundusz Rozwoju przejmuje 35% akcji przewoźnika, zapewniając, że potencjał Solarisa w Polsce zostanie utrzymany.

Wzrost zaangażowania inwestorów prywatnych

Ponad **50%** sprzedających udziały stanowili inwestorzy prywatni (wzrost o **14%** w stosunku do 2 kw.), co świadczy o dalszej atrakcyjności polskich spółek z sektora MŚP. W opinii Ekspertów, w Polsce wciąż wiele przedsiębiorstw, głównie średniej i małej wielkości, pozostaje w rękach prywatnego kapitału. Należy zatem zadać pytanie, czy trwająca konsolidacja będzie dalej postępować, czy może jako odpowiedź na zachodzące procesy nastąpi łączenie średnich przedsiębiorstw w celu obrony przed przejęciami ze strony globalnych graczy i wywierania większego wpływu na polski i europejski rynek. Najbardziej pożądane branże to **Media/IT/Telecom (16%), Przemysł (14%)** oraz **branża FMCG (12%)**.

Spadek zaangażowania polskich inwestorów

W 3 kw. dominowały wciąż transakcje zawierane pomiędzy polskimi podmiotami, choć odnotowano ich już mniej. Polskie spółki stanowiły **57%** kupujących (2 kw.- **65%**) i **31%** sprzedających (2 kw. - **63%**). Wzrost zaangażowanie podmiotów zagranicznych po stronie kupujących i wyniosło ono w ubiegłym kwartale **43%** (wzrost o **8%** w stosunku do 2 kw.) W tej grupie wciąż dominują spółki europejskie. Interesującym przykładem przejęcia na polskim rynku smart home jest przejęcie polskiej firmy Fibar Group przez włoskiego producenta rozwiązań z zakresu automatyki domowej oraz bezpieczeństwa dla domu - Grupę Nice. Za tę rozpoznawalną już na świecie markę Nice zapłaciło ćwierć miliona złotych. To olbrzymia szansa na dalszy rozwój polskiego systemu smart home oraz pozostałych rozwiązań Internet of Things. Due diligence zostało zorganizowane z wykorzystaniem technologii Virtual Data Room dostarczanej przez FORDATA.

Fundusze Private Equity na prowadzeniu

Zgodnie z prognozami z 2 kwartału, wiele funduszy (w tym Mid Europa Partners) nie poprzestaje na zakupach i kontynuuje przejęcia. Spółki wspomagane przez Fundusze PE rozwijają skrzydła, pobudzając tym samym gospodarkę krwiobieg. Fundusze PE są obecne w każdej dziedzinie polskiej gospodarki – w ich portfelach przeważają spółki z branży **Media/IT/Telecom**, a w dalszej kolejności, z branży przemysłowej. Znaczna większość funduszy PE potwierdza dalsze plany zakupowe i nowe inwestycje niż sprzedaż w najbliższym kwartale. Nastroje wśród inwestorów są wciąż raczej optymistyczne, ale bacznie przyglądają się planom gospodarczym w Polsce.

Znakomitym przykładem jest Fundusz należący do Abris Capital Partners, który przejął pakiet udziałów polskiej spółki ITP, działającej na rynku medycyny estetycznej. Odnotowano również wielkie przejęcie 38% akcji spółki Unilink - największego gracza na rynku dystrybucji polis przez Fundusz Enterprise Investors. W tym ostatnim przypadku proces due diligence został ponownie zorganizowany przy wykorzystaniu systemu FORDATA VDR.

Rosnąca popularność Virtual Data Room

Popularność Virtual Data Room na polskim rynku M&A utrzymuje się na stabilnym poziomie. Wykorzystanie podczas transakcji technologii Virtual Data Room, która gwarantuje bezpieczne udostępnianie poufnych dokumentów drugiej stronie procesu, cieszy się coraz większym zainteresowaniem, zwłaszcza po wejściu w życie RODO. Z ogólnodostępnych danych wynika, że w 3 kw. roku 2018 (analogicznie jak w 2 kw.) aż **37%** transakcji zostało zorganizowanych z użyciem tejże technologii.

M&A Index Poland, 3Q 2018

by Navigator Capital & FORDATA | Październik 2018

Karol Szykowny, CFA

Navigator Capital

III kwartale 2018 roku, odnotowano na polskim rynku **51 transakcji** fuzji i przejęć. To o 9 więcej niż w analogicznym okresie w roku 2017.

Największą transakcją minionego kwartału była sprzedaż 100% udziałów Grupy Solaris hiszpańskiemu producentowi pojazdów szynowych, Grupie CAF. Inwestor strategiczny podpisał również umowę z PFR, dotyczącą nabycia 35% udziałów podmiotu przejmowanego po uzyskaniu odpowiednich zgód administracyjnych. Grupa Solaris jest jednym z czołowych dostawców pojazdów transportu miejskiego, szczególnie autobusów, w Europie. W ostatnich latach grupa rozwijała linię biznesową związaną z produkcją pojazdów elektrycznych oraz rozwiązań z obszaru e-mobilności. Transakcja pozwoli na wzmocnienie obecności obydwóch podmiotów na rynkach europejskich oraz silniejszą ekspansję na rynki spoza Starego Kontynentu. Wartość przedsiębiorstwa w ujęciu Enterprise Value wyniosła ok. 1,3 mld PLN. Motywem sprzedaży przez rodzinę Olszewskich dobrze prosperującej spółki były prawdopodobnie kwestie związane z sukcesją w przedsiębiorstwie oraz chęć zapewnienia mu możliwości dalszego rozwoju.

Warto zwrócić również uwagę na dwie inne transakcje z udziałem polskich podmiotów, których wartość przekroczyła 1 mld PLN. Było to przejęcie przez Grupę Azoty niemieckiej firmy COMPO Expert, lidera na rynku nawozów specjalistycznych, oraz sieci restauracji Sushi Shop przez AmRest. Występowanie tego typu transakcji świadczy o dojrzałości firm mających swoje korzenie w Polsce i rosnącym potencjale ich rozwoju międzynarodowego.

W poprzednim kwartale dużą aktywność na krajowym rynku M&A wykazywały fundusze inwestycyjne. W kręgu ich zainteresowania znajdowały się spółki dostarczające produkty i usługi dla klientów zamożnych oraz firmy oferujące usługi w formule B2B. Inwestorów finansowych pozyskali między innymi: ITP – spółka działająca na rynku medycyny estetycznej i Reesco – dostawca usług aranżacji wnętrz dla klienta biznesowego. Tego typu decyzje inwestycyjne świadczą o postępującej zamożności polskiego społeczeństwa oraz coraz intensywniejszym rozwoju rodzimego biznesu, który wzmaga popyt na usługę związane z obsługą klienta biznesowego.

Jeżeli chodzi o strukturę transakcji, najwięcej zmian właścicielskich odnotowano wśród spółek z branży Media/IT/Telecom – **16%** oraz Przemysłu – **14%**. Po stronie kupujących dominowały podmioty działające na rynku FMCG – **14%** oraz fundusze PE/VC – **12%**. Połowę wszystkich sprzedających stanowili inwestorzy prywatni. Drugą najczęściej zbywającą swoje udziały grupą były fundusze PE/VC – **13%**.

W III kwartale 2018 indeks WIG umocnił się o około **5%** względem notowań z początku kwartału. Polska waluta umocniła się wobec dominujących walut świata. W ciągu ostatnich trzech miesięcy złoty umocnił się w stosunku do euro o ok. **2,8%**, a wobec dolara o około **2,5%**.